

De pop hing aan een touw in de dennenboom achter de garage, met een dikke knoop om haar nek. Het andere eind van het touw hing langs de stam naar beneden. De pop was naakt en hing stil, want er was geen zuchtje wind, alleen maar zon. De naalden aan de boom waren gelig, want de boom stond in het zand en kreeg niet genoeg water, en de grond was weggezakt zodat de boomwortels als levende slangen in de openlucht kronkelden. In de grond zaten mieren.

De zon deed de pop altijd naar rubber ruiken, want ze was niet van hard maar van zacht plastic gemaakt. Het was een plaspop, met een gaatje in haar mond en een gaatje in haar onderlijf. Ze had zwart haar, één oog open, het andere dicht. Haar ene arm naar voren gebogen, de andere naar achteren, alsof ze daar boven door de lucht marcheerde. Ze zag de streep over haar buik, die ze daar zelf met een viltstift op had getekend toen ze in het ziekenhuis was geopereerd. Het litteken liet zich er niet met water af wassen.

Ze liep om de garage heen en staarde naar het keukenraam, dat op straat uitkeek. Haar moeder stond niet voor het raam, ze was met de bus naar haar werk gegaan. Buurvrouw Hennie paste op hen drieën. Ze wist dat haar kleine zus op haar rug moest liggen en dat ze haar nooit heen en weer mochten schudden. Hennie had de baby wel een keer geschud, want hun oppasmoeder kon ontzettend boos worden, maar toen had ze kauwgom gekregen en ze had er niets over tegen mama gezegd.

Ze ging op haar hurken op het warme grind zitten, pakte een stokje en probeerde daarmee een paardenbloem uit te graven.

Ze hoorde de garagedeur knappen, papa had gezegd dat het geluid zo heette. De deuren waren van golfplaat en als ze door de zon

werden opgewarmd, maakten ze dat geluid. Papa wilde stabiele, houten garagedeuren. Ze wist niet wat 'stabiel' betekende, maar er waren maar drie garages bij de vier appartementen. Andersens moest zijn auto daarom buiten parkeren en hij wilde niet dat de deuren zouden worden vervangen.

Ze stond op. Hadden de jongens uit de flatgebouwen verderop haar pop in de boom gehangen? Ze keek om zich heen en hield zich met een hand aan de zijmuur van de garage vast om niet van de korte glooiing vol klaver af te glijden. In de stenen muur zaten kleine gaten, het waren net wondjes. Stian en zij hadden tandartsje gespeeld en de groeven met stokjes en spijkers groter gemaakt. Daarna hadden ze de gaatjes met bladeren die ze in een emmer water hadden gedompeld weer dichtgemaakt. Stian speelde altijd de baas, ook al was hij kleiner dan zij. Hennie trok haar jongen altijd voor en dus kon Stian zich als een pestkop gedragen.

Achter de garage rezen brandnetels hoog op. Ze wilde net op handen en voeten de zanderige helling op kruipen, naar de boom die aan de rand van het kleine bos achter de huizen stond, toen er een schaduw van achter de garage tevoorschijn schoot. Een gevaarlijke, grote en duistere schaduw, en alles werd donker.

DROMEN DAT JE VLEUGELS HEBT

EERSTE DEEL

1

Het plan om het meisje mee te nemen was geleidelijk ontstaan. Ze had een donkere kant vol haat, felle nieuwsgierigheid en een verborgen eigen wil in zich. Zoveel tekens en herinneringen die aan de randen van haar geheugen aan de oppervlakte kwamen. Ze moest dingen naar boven halen. Medio januari, toen The Gathering in Hamar werd afgelast en alles in haar was geknapt, was ze het meisje thuis in de gaten gaan houden. Eigenlijk was het al twee jaar eerder begonnen, op het gamefestival in het Vikingschip in Hamar, toen Thio over zijn jeugd had verteld. Ze hadden op de grond geslapen, dicht op elkaar en weinig comfortabel in slaapzakken op yogamatjes, een paar duizend computernerds. Sommigen waren ook gewoon voorovergebogen over hun console in slaap gevallen. Het geluid van ritssluitingen die niet open wilden klonk na een poosje als alarmsignalen. De lucht stonk naar zweet en de hitte van de spelcomputers streek over hun gezichten. Het duurde een tijdje voor ze begreep wat Thio had gezegd. Eerst was de analyse die haar hersenen maakten vluchtig, die verdampte als uitgeademde condens op een ruit. Ze had Thio eerder gezien, maar waar? Ze werd bevangen door een onrustig gevoel, als een bloem onder water, een niet-ontwikkeld negatief.

Pas toen ze thuis weer in haar donkere gameroom zat en tegen Darex speelde, had het krachtdier in haar hoofd ingelogd. Toen er in de game een pop van een boekenplank af viel, was alles als warm bloed door haar bewustzijn gestroomd. Korte flashbacks drongen zich op. De vering van haar stoel joeg een koude rilling door haar ruggengraat omhoog, maar ze had haar blik weer op het scherm gericht en zich uit de maalstroom weten los te maken.

Nu riep haar moeder haar vanuit de slaapkamer, vroeg om water. 'Ja, ik kom eraan.'

Ze schoof haar gamestoel naar achteren en probeerde zijdelings op te staan. Haar achterwerk was te breed voor de stoel en ze bleef erin vastzitten.

Haar moeder was oud voor haar leeftijd, een verschrompelende oude vrouw. Ze had nooit goed voor zichzelf gezorgd, voor haar dochter trouwens ook niet. Zij en Darex woonden in deze zwart geschilderde kamer en sliepen hier ook. Zelfs het beddengoed was zwart. Maar de stopcontacten op de wanden waren paars, roze en geel.

Het nieuwe, gebogen scherm had handenvol geld gekost. Ze had maandenlang haar uitkering opgespaard en op haar moeders zak geteerd om het te kunnen kopen. Het scherm was een muur. Als ze erachter zat was ze veilig.

'Ik moet water hebben,' herhaalde haar moeder.

'Ik kom al!' Met een ruk maakte ze zich uit de stoel los. Achter het zwarte rolgordijn bibberden motten en nachtvlinders bijna geluidloos tegen het raam, tot ze het opgaven en in het kozijn tot stof vergingen.

Ze liep door de kamer naar de keuken. Hier was de hitte niet te harden. De stank van sigaretten hing in de gordijnen en de vloerbedekking. En in de bank. De groene gordijnen in de woonkamer waren dichtgetrokken. Niet om geen inkijk te hebben, want er kwam nooit iemand in de kleine, overgroeide achtertuin; nee, de gordijnen waren dichtgetrokken om de zon buiten te houden. Toch vielen er door gaatjes in de stof lichtstralen naar binnen, die zonnestippen maakten op de rococotafel, een uit de toon vallend erfstuk.

Ze pakte een glas uit het keukenkastje en draaide de kraan open. Liet het water even lopen. Het raam was vuil van opgedroogde regendruppels, en een dikke bromvlieg zoemde tegen het glas. De middagzon stuurde een triestig, oranje streepje tussen ijzerkleurige wolken door. 's Nachts zou het gaan regenen. Ze vulde het glas,

dronk het leeg en vulde het opnieuw.

Het aanrecht stond vol eten, vuile borden en oude tijdschriften. Haar moeder was geabonneerd op alle mogelijke weekbladen. Een mobieltje had ze ook, een oudje, en een laptop, die ze nooit gebruikte.

Voor de lunch had ze roerei met toast in elkaar geflanst, met kaas en taart als toetje. Vliegen kropen rond over de resten op de borden. Er waren niet meer zoveel insecten als vroeger, maar als er etensresten waren en het keukenraam in de zomer op een kier stond, kwamen ze naar binnen.

Een week geleden was mama, met haar hulp, over het stenen trapje naar de tuin gestruikeld. Ze was op haar zij op de tegels gevallen en had haar dijbeen en heup gebroken. Het was een gecompliceerde breuk, nu zat ze in het gips en het verband. Door die gebeurtenis moest er een beetje vaart in de zaak komen. Nu al, nog maar een paar dagen later, leek het huis wel een zwijnenstal. Ze maakte niets meer schoon, zodat de thuiszorg zou zien hoe ernstig het met hen gesteld was.

Een ekster hipte over de tuintafel. De tuin zag er niet uit, maar het rechthoekige bloembed tegen de helling aan hielden ze wel bij, krokussen en tulpen in het voorjaar, dahlia's in de herfst. De knollen bewaarden ze 's winters in de kelder. En nu goudsbloemen, dahlia's en viooltjes. Over de keien aan de rand van de tuin, waar de helling begon, lag een groene deken van mos. De schommel uit haar kindertijd hing nog steeds in de grote eikenboom. De kettingen waren roestig geworden.

Met de zeis had ze een cirkel in het gras gemaaid, waar de plastic tafel en twee stoelen stonden. Mama zat daar vaak te roken terwijl ze naar haar bloembed keek, soms samen met haar buurvrouw Maisen, die eigenlijk Marie Carling heette. Maisen was zojuist nog aan de deur geweest, maar ze had gezegd dat ze niet binnen kon komen nu haar moeder ziek was en moest revalideren.

'Water,' commandeerde haar moeder nog een keer.

Ze pakte het glas stevig beet en greep een rol biscuitjes, daar

moest haar moeder het vanavond maar mee doen. De deur van de gameroom kwam uit in de woonkamer, naast de deur van haar moeders slaapkamer. Haar raam keek uit op de tuin, dat van haar moeder op de oprit.

‘Hier is water.’ Ze zette het glas hard op het nachtkastje neer en pakte een strip van de slaappillen die haar moeder had gekregen. In de la van het nachtkastje lagen pijnstillers en een kleine roestige sleutel, waar ze niet aan mocht komen.

Haar moeder dronk gulzig. Ze trok haar grove wenkbrauwen, die ze niet meer epileerde, op terwijl ze het water opslurpte. Haar lichaam gaf een zwakke, zurige lucht af, als van rottende bladeren. Het was een week geleden dat de thuiszorg haar voor het laatst had gedoucht. Toen had haar moeder naakt en in elkaar gedoken met spitse opgetrokken schouders op een plastic stoel gezeten en duidelijk laten blijken dat ze er geen prijs op stelde.

Ze was al een poosje bezig slaappillen te verzamelen, want die zou ze nodig hebben. Niet voor zichzelf, maar om het kind te drogeren. Ze wist niet wie de vijand was en ook niet precies waar ze woonden, maar ze herinnerde zich het meer met de rietpluimen eromheen en brokstukken van een ruïne in het grasveld. Die herinnering werd een kompas, een denkbeeldig oriëntatiepunt, een teken dat ze kon volgen, zoals een rij voor hoogspanningsmasten omgehakte bomen in het bos. Want Thio had haar namen gegeven: Hennie, Alexandra, Lucy en Lentazon. Dat was genoeg.

2

Sneeuw werd plotseling wakker. Het geluid was regen, een plensbui. Het was vannacht begonnen. Ze lag in bed, lepeltje-lepeltje met iemand, een lichaam als een muur tegen haar aan. Achter haar lag een man, die haar vasthield. Het was nog heel vroeg, want door het openstaande raam hoorde ze het gerammel van de vuilnisauto op de binnenplaats. De armen van de man leken wel van beton. Wat wilde hij? Waar kwam hij voor? Toch sloeg haar hart rustig en regelmatig, als een motor die in z'n vrij staat. Was het Hay? Was hij terug, had hij nog steeds een sleutel? Of was het haar broer Lars? Of haar vader?

Ze zag zichzelf van boven, alsof een drone haar vanaf het plafond met de gipsen rozet filmde. Haar halflange krullen waaierden uit over het kussen. Ze zag zichzelf in profiel, haar neus met de kleine bobbel, haar nek en haar armen. Haar dekbed lag op een slordige hoop, het was wit, maar de luxaflex, die niet helemaal was dichtgetrokken, maakte er grijze strepen op. Ze sloot haar ogen, wachtte vol spanning, alsof ze wilde dat het ergste zou gebeuren, dan had ze het maar achter de rug. Al dat vreemde om haar heen, dat haar naar adem deed snakken, dat schande en angst met zich meebracht, had ze het maar achter de rug, had ze het maar achter de rug.

Ineens was ze los. Een scherp piepend geluid trof haar oren. Ze bracht haar handen naar haar hoofd. Het gepiep vulde haar hersenen, het duurde maar een paar seconden. Ze ging rechtop zitten, slingerde haar benen over de rand van het bed en draaide zich langzaam om, luisterend. Haar been deed nog steeds pijn van de kugel die haar kuit had geschampt bij de heftige moordzaak die

ze vorig jaar had helpen oplossen. De zaak met de geweldplegers.

Er lag niemand achter haar in het bed. De druk was weg, maar het gevoel van de slaapverlamming hield haar nog in zijn greep. Alles wat met Hay te maken had deed pijn, bracht haar uit haar evenwicht en liet haar gedachten in een negatieve spiraal terechtkomen.

En dan Lars, ze had gedacht dat haar broer achter haar lag. Hij was jaren geleden in een zwembad in Japan overleden. Zelfmoord. Een herinnering uit de tijd dat ze nog klein was overviel haar: haar broer had een afdruk van een hagedis in een steen gevonden. *Miljoenen jaren*, had hij gezegd. Ze herinnerde zich het gevoel dat ze iets groots deelden. Om de steen heen was de grond zo zwart als teer en overal lagen kleine plassen water, de regen had de bodem gladgemaakt. Lars zei dat Sneeuw als ze van het water dronk nooit zou sterven. En ze dronk van het water, herinnerde zich de bittere smaak, als van een zoete ijzeroplossing. Toen werd ze ziek.

Het was nu alweer maanden geleden dat ze de laatste keer door slaapverlamming was getroffen. Het gebeurde altijd 's ochtends. Zo stond het ook in de beschrijving van de stoornis. Slaapverlamming was een manier van het lichaam om haar te vertellen dat ze tot rust moest komen. Acht procent van de bevolking lééd eraan. Ja, ze noemde het lijden. Onder psychiatrische patiënten was het percentage tweeëndertig, bij mensen die te kampen hadden met paniekaanvallen had vijfendertig procent er last van.

Ze keek op de wekker op het nachtkastje. Het was 07.40, ze zou op tijd zijn voor de ochtendvergadering op het politiebureau, maar ze had geen tijd meer om Claire over haar slaapverlamming te vertellen.

Ze kleedde zich snel aan, trok de luxaflex open en keek naar beneden. De huizenblokken vormden een schacht rond de binnenplaats. Ze liep de woonkamer in. Over de ramen die uitkeken op de tegenoverliggende zachtroze stenen muur liepen druppels naar beneden. Toen ze tweeëntwintig was, had ze met de erfenis

van haar oma van vaderskant deze flat vlak bij St. Hanshaugen kunnen kopen. Dat was drie jaar geleden, het jaar voor ze als een van de jongste studenten haar politieopleiding had afgesloten.

Ze was trots op haar flat, hij gaf haar geborgenheid. De kastdeurtjes in de keukenhoek waren duifgrijs. Die had ze zelf geschilderd. Ze pakte een van de blauwe omakopjes, hield het heel even wat steviger vast, stopte toen een capsule in de koffiemachine en liet de warme vloeistof in het kopje stromen.

Ze deed twee lepels yoghurt in een kommetje en vulde het met ontbijtgranen. OERGRAAN ZWARTE HAYER stond er op het pak, een slimme verkooptruc. Die bij haar had gewerkt.

Ze zette het kopje hardhandig op tafel en liet zich op een stoel vallen. Het was donderdag 11 juli, bijna weekend, en de regen viel weer met bakken uit de hemel. Dit was al het derde jaar dat ze midden in de zomer, als iedereen vakantie had, aan het werk was.

Een gekweld wezen in al haar pracht. Ja, werkelijk in al haar pracht, gisteren nog had iemand haar met haar uiterlijk gecomplimenteerd. Een pas aangestelde agent in de lift naar beneden, waar ze een kantoor met Marit deelde. Ze had zich voorgesteld als politieagent Lydia Winther, ze was naar haar oma vernoemd, maar ze had hem gevraagd haar net als alle anderen Sneeuw te noemen. Lydia was een ouderwetse, zware naam. Alleen haar ouders noemden haar zo.

Toen had de nieuwkomer gezegd dat ze mooi was, zonder zijn eigen naam te noemen. Het had haar van haar stuk gebracht. Oké, ze was slank en had lieve gelaatstrekken, blauwe ogen en blonde krullen. Mannen hielden van haar haar. Wanneer zij en Hay de liefde hadden bedreven, duwde hij zijn gezicht altijd in haar dikke haardos en bracht die met zijn handen in de war. De breuk met Hay lag haar als een steen op de maag.

Ze griste haar ID-kaart van het ladekastje en hing die om haar nek. Trok haar tas over haar schouder. Het was een dag voor een regenjas, ze trok haar oude gele met capuchon over haar tas heen

aan en stak haar voeten in haar Nike Epic-schoenen, hoewel ze wist dat ze kletsnat zouden worden.

Politiebureau Centrum was gevestigd in een aanbouw op betonnen pilaren boven het trottoir recht tegenover hotel Sentrum Scene. De gevels waren bekleed met donker spiegelglas. Hier, midden in de stad, zat de lucht barstensvol schadelijke deeltjes. Sneeuw haatte de gedachte aan alles wat ze tijdens het rennen in haar longen kreeg.

Ze had inmiddels inderdaad kletsnatte voeten. Na een hutten-tocht was ze haar laarzen bij haar ouders thuis vergeten. Die woonden in een twee-onder-een-kapwoning op Ulvøya, een eilandje aan de zuidoostgrens van Oslo. Ze moest die laarzen een keer ophalen. Ze had een hekel aan de plek; de kamer van haar overleden broer zat altijd dicht. Als een soort mausoleum naast haar oude meisjeskamer, die in een naaikamer was getransformeerd. Als ze erlangs liep deed ze altijd zijn deur open.

Plotseling registreerde ze een auto die met stationair draaiende motor op het trottoir stond. Sneeuw boog naar voren om in de auto te kijken, maar de man in de chauffeursstoel draaide zijn hoofd weg en reed de straat uit. Hij had iets bekend.

In de garderobe boven hing ze haar druipende regenjas op en trok ze een andere broek, sokken en schoenen aan. Voor de spiegel ging ze met haar hand door haar vochtige haar.

Twee achtereenvolgende zomers had ze op het hoofdbureau van politie meegeholpen aan het oplossen van belangrijke zaken. Ze waren vol lof geweest.

Ze had gehoopt dat ze haar weer naar het hoofdbureau zouden halen, maar nu was het al bijna eind juli en ze had nog niets gehoord. Dat kwam vast door Hay, hij werkte daar immers. Hij wilde haar daar niet. Samen met hem kerst in Thailand doorbrengen was geweldig geweest. Snel zocht Sneeuw Hay op Facebook, maar hij had niets nieuws gepost. Ze had het gevoel dat er na de volgende bocht een catastrofe op haar wachtte.

3

Ze zou een pop en touw kopen. Het gemakkelijkste was om het meisje mee te nemen van waar ze woonde, kinderen speelden in de zomer buiten. Maar het kind woonde in een huis met duizend ogen. Ze pakte de stofzuiger met zijn oude, kapotte slang die op meerdere plekken met tape was gerepareerd. Ook al moest het op het aanrecht een rotzooi blijven, de vloeren moesten schoon zijn. Kleine mieren kropen door de spleet bij de tuindeur naar binnen. Ze stofzuigde de woonkamer en haar eigen kamer. De bank was te groot. En de vloer te bruin. Aan de wanden hingen alle borduurwerken die haar moeder had gemaakt, niet één familiefoto. Vroeger zat haar moeder in de woonkamer te naaien, met haar Singermachine op de rococotafel die nu als eettafel werd gebruikt. De naaimachine stond in de kast, maar de grote naaischaar lag nog in de keukenla.

Ze gooide de stinkende asbakken leeg. Haar moeder riep dat ze de afwas moest doen. Ze nam tenminste aan dat ze dat riep, want haar moeder kon door de open slaapkamerdeur het aanrecht zien. Maar de rotzooi moest blijven staan.

AI had haar geholpen. Ze had een eenvoudige vraag gesteld: *Hoe kun je een meisje gijzelen zonder ontdekt te worden?* Er waren verschillende suggesties gekomen. Een andere gedaante aannemen, iemand anders worden, je verkleeden, de rol van een familielid aannemen en het kind oppikken op de inrit bij haar thuis, of in haar tuin, of van school of in een winkelcentrum. Maar in winkelcentra hingen camera's, dus dat was een onzinnig voorstel. Plekken waar geen camera's hingen waren oké. Ze was al verschillende keren door de straten van de woonwijk gelopen en had in de tuinen gekeken,

zich afvragend wie daar woonden, naar tekens gezocht die ze zou herkennen. Ze ging voor de gedaanteverandering, ze had een afspraak gemaakt voor een pruik. Straks zou ze de trein naar Oslo nemen en een witte jurk zoeken, eentje die wegviel tegen de wand.

Ze had Lentezon, het kinderdagverblijf met de blauwe raamkozijnen waar het meisje naartoe ging, bezocht. Daar had ze een paar zondagen, als de kinderen er niet waren, gezeten. Het kinderdagverblijf werd omzoomd door eikenbomen en een groene wildernis, maar vlak daarnaast lagen tuinen die bij woonhuizen hoorden. Ze had het blauwe hek naar de opvang geopend en de koffie die ze had meegenomen opgedronken aan een houten picknicktafel. Toen ze zich tussen bank en tafel in had gewrongen, had ze een splinter in haar dij gekregen. Ze kon alleen schrijlings op de schommel zitten.

Ze herinnerde zich het gevoel van toen ze klein was en thuis op de schommel zat, die aan een boom hing, met boven haar de boomkruin en de hemel. Als het te hard ging, was het alsof ze over de stad, die in de diepte lag, heen en weer zeilde. De helling aan het eind van de tuin was te steil om af te dalen, maar te flauw om ervanaf te springen. Het was niet echt een afgrond, alleen een grote hoeveelheid grijs gesteente met onderaan lage dennenbomen en de daken van de eengezinswoningen verderop in de straat.

Ze had gedroomd dat ze vleugels had, ze kon het geklapwiek nog horen.

Een week geleden was ze de drie trapptreden naar de deur van de kinderopvang op gelopen, die zich in een uitsparing in het houten gebouw bevond. Alle kinderen zaten binnen. Ze had door het raam gekeken. De kinderen zaten op hun knieën op de vloer. Ze zag hun hoofdjes en had het meisje herkend. Binnen waren één vrouwelijke en twee mannelijke groepsleiders, de vrouw was in de keuken met het eten bezig, door de open deur kon ze haar zien staan, de mannen zaten op de vloer met hun rug naar haar toe. Niemand had haar gezien.

Ze was de treden weer afgedaald, haar dijen schuurden langs elkaar en ze had het gevoel dat het geluid te horen was. Hopelijk leek ze op een moeder of tante die een kind kwam ophalen. Een oma was op weg naar het tuinhok; toen ze dat voorzichtig openmaakte had ze naar haar gekeken. Ze hadden elkaar kort toegeknikt, alsof ze een geheim deelden, het geheim over het voortzetten van een familielijn tot in het oneindige. Ze moesten ervoor zorgen dat het kleine grut alle voeding kreeg die ze nodig hadden om tot grootse dingen te komen.

Als een doodnormaal iemand was ze het blauwe hek gepasseerd, dat ze zorgvuldig achter zich dichtdeed, zoals op het bord was aangegeven.

Naast het hek stond een afgesloten schuurtje tegen de omheining, waar 's nachts fietsjes en speelgoed werden bewaard. Dat schuurtje zou ze kunnen gebruiken. De vorige keer dat ze hier was geweest, had ze een haakje meegenomen, dat ze vlak bij de omheining hoog in de achterwand van het schuurtje had geschroefd. Ze was ervoor op een van de stoelen gaan staan waar de groepsleiders meestal op zaten.

Het was avond geweest en ze had niemand gezien.

Toen ze weer thuiskwam, wist ze hoe ze het zou aanpakken. Het kind moest niet gaan schreeuwen. Het zou makkelijker zijn om een kind van school mee te nemen, want op een schoolplein liepen veel kinderen en was het een chaos. Het meisje zou in de herfst op school beginnen. Maar zo lang kon ze niet wachten. Niet nu de mogelijkheid zich plotseling voordeed en haar moeder haar been had gebroken. De wond die onder de rand van het gips van haar moeder uitstak was gaan ontsteken. De thuiszorg, die haar dagelijks kwam helpen, had gezegd dat het nog maar een paar dagen zou duren voor haar moeder een plek in een verpleeghuis zou krijgen. Nu moest ze alleen nog op de ambulance wachten, dan had ze het huis voor zich alleen en zou ze het kind ophalen.